

Bokomtale

Den usynlige fare, Smittevern og hygiene av Jørn Stordalen, Fagbokforlaget 2009 4. Utgave

**Omtalt av
Eli Eliassen**

Jørn Stordalen er sykepleier og førstelektor ved sykepleieutdanningen ved Universitet i Agder. Dette er 4. utgave av Den usynlige fare. Boka har fått ny undertittel, smittevern og hygiene. Tidligere undertittel var lærebok i hygiene. Smittevern og infeksjonsforebygging er et mer tidsaktuelle begrep enn hygiene. Fortsatt er ordet hygiene i bruk, men mange har gått bort fra det fordi det brukes i andre sammenhenger som rasehygiene og mentalhygiene.

Boken har tre deler med underkapitler.

Del I Introduksjon.

Kapittel 1. I dette kapitlet gis en kort oversikt over mikroorganismer. Kroppens normalflora omtales, håndhygiene nevnes kort men dette gjennomgås grundigere i kapittel 6. Det gis forklaringer på ordene hygiene, aseptikk, antiseptikk, desinfeksjon og sterilisering. Første kapittel avsluttes med aktuelle lover og forskrifter. I kapittel 2 er det en kort gjennomgang av hygienens utvikling fra oldtiden fram til i dag. Det er fint at forfatteren har tatt med Semmelweis, Pasteur, Lister og Nightingale i dette korte kapitlet.

Del II Smittespredning og smittevernarbeid.

Kapittel 3 tar for seg smittekjeden og kroppens eget forsvar. I kapittel 4 gjennomgås smittevern i helseinstitusjoner. Sykehusinfeksjoner omtales og det gis en innføring i hva sykehushygiene er. Infeksjonskontrollprogram, infeksjonsovervåkning, infeksjonsforebygging gjennomgås, samt en kort innføring i hygienesykepleiers og sykehushygienikers arbeidsområder. Kapittel 5 omhandler samfunnshygiene. Det gis en innføring i hvilken betydning rent drikkevann, renovasjon, kloakk og næringsmiddelhygiene har for folkehelsen.

Del III Smittevernrutiner i helsetjenesten.

Kapittel 6. Dette kapitlet omhandler personlig hygiene, håndhygiene og bruk av beskyttelsesutstyr. I kapittel 7 får vi en kort innføring i pasientens personlige hygiene. Her omtales hygieniske prinsipper i forbindelse med matserving, sårstell og injeksjoner. I kapittel 8 gjennomgås rutiner ved arbeid i skyllerom, håndtering av rent og urent utstyr, renhold og håndtering av avfall. Kapittel 9 gir oss en innføring i desinfeksjon, sterilisering og anvendelse av antiseptiske og aseptiske arbeidsteknikker.

Kapittel 10 tar for seg infeksjonsforebyggende tiltak rettet mot personalet i forhold til blodsmitte, tuberkulose og motstandsdyktige bakterier. Vaksinasjon og immunisering av helsepersonell gjennomgås. Det siste kapittel er kapittel 11 som tar for seg smitteregimer og isolering.

På slutten av hvert kapittel er det fine kontrollspørsmål som hjelper leseren til å se hva han har fått med seg av innhold. Det er også spørsmål til ettertanke, henvisninger til aktuell litteratur og nettsteder. Det skal lages nettressurser til boka. Her skal blant annet lenker til aktuelle veiledere og retningslinjer legges ut.

Boka har fine fargeillustrasjoner og foto. Illustrasjonen av smittekjeden brukes på en god og instruktiv måte i boka. Boka er skrevet for sykepleierstudenter men er velegnet for andre helsefagutdanninger som vernepleiere. Den kan også være nyttig for sykepleiere og andre helsefagarbeidere i praksis.